

POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

ZASADY I ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W GIMNAZJUM W DĄBRÓWCE

Obowiązującym uregulowaniem prawnym dotyczącym udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach jest rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku.

Projektowane cele wprowadzonych zmian:

- Oferta pomocy psychologiczno-pedagogicznej "jak najbliżej ucznia", tzn. w środowisku jego nauczania i wychowania - w szkole i środowisku rodzinnym (poprzez działania wspierające rodziców).
- Umożliwienie organizowania tej pomocy w sposób uwzględniający specyfikę pracy szkoły i pozytywnie zweryfikowane w praktyce już wcześniej stosowane w nich rozwiązania organizacyjne.
- Zapewnienie uczniom lepszej opieki poprzez większą elastyczność procedur i zmniejszenie ilości niezbędnej dokumentacji.

1. ISTOTA POMOCY - SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE.

Istotą pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom ma być:

- rozpoznawanie i zaspokajanie ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych;
- rozpoznawanie ich indywidualnych możliwości psychofizycznych wynikających ze specjalnych potrzeb edukacyjnych.

2. UCZEŃ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.

Uczeń z niepełnosprawnością to uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, który z uwagi na zaburzenia i odchylenia rozwojowe o zróżnicowanej etiologii, wymaga zastosowania specjalnej organizacji procesu edukacyjnego w zakresie: organizacji warunków technicznych, metod i środków stosowanych w procesie dydaktycznym, kształtowania relacji społecznych, współpracy ze środowiskiem rodzinnym. Do uczniów niepełnosprawnych należy zaliczyć: uczniów niewidomych, słabo widzących, niesłyszących, słabo słyszących, z niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją i mózgowym porażeniem dziecięcym), z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera), z upośledzeniem umysłowym (w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym), z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

3. SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ.

Zgodnie z zapisem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, przez specyficzne trudności w uczeniu się, należy rozumieć: *trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi.*

W szczególności chodzi tu o dysleksję, dysgrafię, dysortografię i dyskalkulię.

4. NIEPOWODZENIA EDUKACYJNE.

Są to wyraźne rozbieżności między celami edukacji a osiągnięciami szkolnymi uczniów oraz kształtowanie się negatywnego stosunku wobec wymagań szkoły. Inaczej (J. Konopnicki), to stan, w jakim znalazło się dziecko na skutek niemożności sprostania wymaganiom szkoły. Przejawy najbardziej ewidentne: drugoroczność, wieloroczność, wypadnięcie z systemu.

5. CHOROBA PRZEWLEKŁA.

Za chorobę przewlekłą uznaje się takie zaburzenia i odchylenia od normy, które posiadają jedną lub więcej z następujących cech charakterystycznych: są trwałe, spowodowane przez nieodwracalne zmiany patologiczne, wymagają specjalnego postępowania rehabilitacyjnego, długotrwałego leczenia, długiego nadzoru, obserwacji czy opieki.

Zdiagnozowanie przez lekarza przewlekłej choroby nie oznacza automatycznie potrzeby stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy wobec tego dziecka, ale wskazuje głównie na jego specjalne potrzeby medyczne. Choroby przewlekłe, to między innymi: astma, hemofilia, padaczka, depresja, schizofrenia, zaburzenia psychiatryczne, zaburzenia tikowe, zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja), cukrzyca.

6. ZABURZENIE KOMUNIKACJI JĘZYKOWEJ.

Grupa ekspresji językowej - dzieci, które słyszą i rozumieją mowę, jednak nie mogą jej używać i do ekspresji potrzebują alternatywnych form języka. Do tej grupy należeć mogą osoby z normą intelektualną, ale i z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z autyzmem, z całkowitą afazją ruchową wrodzoną lub nabytą np. w konsekwencji wypadku.

Grupa języka alternatywnego - dzieci mają problem zarówno ze rozumieniem mowy, jak też z językową ekspresją werbalną. W celu porozumiewania się z nimi językowo, trzeba ustanowić język alternatywny: formę komunikacji, dzięki której nauczą się rozumieć przekaz innych i na bazie tej umiejętności same zaczną jej używać. Szczególnymi przedstawicielami tej grupy są niesłyszący, jednak dla nich opracowano

odrębne metody. Tu mówimy raczej o osobach, u których sam zmysł słuchu działa prawidłowo, a zaburzenia rozumienia spowodowane są innymi czynnikami. Dotyczy to osób z autyzmem, z zaburzeniami przetwarzania słuchowego, jak np. w afazji sensorycznej, w głębszym upośledzeniu umysłowym. W tej grupie są też uczniowie niesłyszący z niepełnosprawnością ruchową, którzy nie mogą korzystać z tradycyjnych metod surdopedagogiki.

Grupa wsparcia językowego - są w niej dzieci i młodzież, która rozumie mowę i podejmuje próby mówienia, jednak przekaz werbalny nie jest zrozumiały i adekwatny do potrzeb oraz możliwości poznawczych i społecznych. Dla nich język alternatywny ma stanowić uzupełnienie lub wsparcie języka mówionego. Dla tych, którzy wciąż uczą się mowy i języka (mają zajęcia logopedyczne polegające na wywoływaniu i korygowaniu głosek, sylab, słów, zdań), ma stać się rusztowaniem dla tej umiejętności, ułatwić i udzielić naukę.

Inny podział zaburzeń komunikacji językowej:

zaburzenia języka: zaburzenia składni, trudności w opanowaniu form gramatycznych, trudności z organizacją tekstu, kłopoty z nabywaniem nowego słownictwa, trudności w używaniu zwrotów adekwatnych do sytuacji, nieumiejętność spójnego wypowiedzania się;

zaburzenia mowy dotyczące: artykulacji (np. nieprawidłowe wymawianie głosek), fonacji (np. mówienie z dużym wysiłkiem, mówienie bardzo głośne), płynności mowy (np. jąkanie).

7. NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE.

Dzieci i młodzież niedostosowana społecznie pozostaje w wyraźnej opozycji do wartości społecznych oraz norm obyczajowych, moralnych i prawnych, a skutkiem ich zachowań jest szeroko rozumiana destrukcja istniejącego ładu społecznego. Dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem charakterystyczne są powtarzające się i utrwalone wzorce zachowań dysocjalnych, agresywnych lub buntowniczych, które mogą doprowadzić do przekroczeń norm społecznych i oczekiwań dla danego wieku.

8.SYTUACJA TRAUMATYCZNA.

Stan psychiczny lub fizyczny wywołany działaniem realnie zagrażającym zdrowiu i życiu, prowadzący często do głębokich i długo utrzymujących się zmian w funkcjonowaniu człowieka. Zmiany te wyrażają się w zaburzeniach somatycznych i psychicznych.

9.SYTUACJA KRYZYSOWA.

Zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania człowieka. Sytuacja kryzysowa może być spowodowana jednym zdarzeniem traumatycznym bądź ujawnić się jako konsekwencje długotrwałych minikryzysów (zaniedbań, konfliktów) w sferze wychowawczej, edukacyjnej, psychologicznej, ekonomicznej, organizacyjnej.

FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.

Udzielana jest ona uczniom przede wszystkim **w trakcie bieżącej pracy z nimi.**

Udzielają jej nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, a w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni.

Warto zauważyć, że katalog osób mogących udzielać uczniom w szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie ma charakteru zamkniętego. W zależności więc od potrzeb mogą jej udzielać również inni specjaliści. To dyrektor placówki odpowiada za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, a pomoc ta musi być dostosowana do realnych potrzeb.

WYKAZ MOŻLIWYCH FORM POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ:

Klasy terapeutyczne

Dla kogo organizowane: uczniowie wykazujący jednorodne lub sprzężone zaburzenia, wymagający dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej.

Na jakiej podstawie: opinia PPP, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie.

Prowadzący: nauczyciele właściwych zajęć edukacyjnych.

Ilość uczestników: do 15 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: nauczanie jest prowadzone według realizowanych w danej szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Zajęcia rozwijające uzdolnienia

Dla kogo organizowane: uczniowie szczególnie uzdolnieni. Zajęcia te prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć .

Ilekróć jest mowa o „kwalifikacjach odpowiednich do rodzaju prowadzonych zajęć”, należy odwołać się do rozporządzenia MEN z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

Ilość uczestników: do 8 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 45 minut.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze

Dla kogo organizowane: uczniowie mający trudności w nauce w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 8 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 45 minut.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne

Dla kogo organizowane: uczniowie z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć .

Ilość uczestników: do 5 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Zajęcia logopedyczne

Dla kogo organizowane: uczniowie z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 4 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Zajęcia socjoterapeutyczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym

Dla kogo organizowane: uczniowie z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 10 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej

Dla kogo organizowane: uczniowie gimnazjum.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści. W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole lub placówce dyrektor wyznacza nauczyciela planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Ilość uczestników i czas trwania pojedynczej jednostki: brak informacji w rozporządzeniu.

Należy domniemywać, że zarówno czas trwania jednostki zajęć jak i liczba ich uczestników będzie wynikać z organizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole.

Warsztaty, porady i konsultacje

Te formy pomocy prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia dla rodziców uczniów i nauczycieli

Działania te mają wspierać rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

Udzielanie pomocy – algorytm działań

Osobą, do której należy planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wychowawca klasy. Dyrektor może jednak wskazać inną osobę, która będzie wykonywała powyższe zadania.

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia prowadząc w szczególności:

- w szkole - obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u nich:

- trudności w uczeniu się,
- szczególnych uzdolnień;

- w gimnazjum - doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista stwierdzają, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

1. Niezwłoczne udzielenie uczniowi tej pomocy w zakresie swoich kompetencji i prowadzonych przez siebie zajęć w trakcie bieżącej pracy z uczniem.
2. Poinformowanie o tym fakcie wychowawcy klasy.

Działania podejmowane przez wychowawcę

1. Wychowawca – jeśli stwierdzi taką potrzebę – informuje innych nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem.
2. W przypadku stwierdzenia, że konieczne jest objęcie ucznia dodatkową pomocą (klasa terapeutyczna, zajęcia specjalistyczne) wychowawca planuje i koordynuje udzielanie tej pomocy, w tym ustala:
  - o formy udzielania tej pomocy
  - o okres ich udzielania,
  - o wymiar godzin, w których poszczególne formy będą realizowane.

Planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej wychowawca klasy współpracuje z rodzicami ucznia, a także – **w zależności od potrzeb** – z innymi nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych i specjalistami prowadzącymi zajęcia z uczniem, poradnią lub innymi osobami, z inicjatywy których pomoc psychologiczno-pedagogiczna może być uczniowi udzielana.

Osoby te są enumeratywnie wymienione w rozporządzeniu: uczeń, rodzice ucznia, dyrektor placówki, nauczyciele, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, pielęgniarka środowiska nauczania lub higienistka szkolna, poradnia, asystent edukacji romskiej, pomoc nauczyciela, pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator sądowy.

Jeżeli uczeń ma specyficzne trudności w uczeniu się, to z uwagi na charakter dysfunkcji wysoce wskazana jest współpraca wszystkich prowadzących z nim zajęcia nauczycieli i specjalistów. Gdy problem dziecka będzie ograniczony do jednej sfery jego funkcjonowania np. będą występowały wyłącznie trudności w opanowaniu materiału z matematyki, nauczyciel tego przedmiotu, który rozpoznał trudności, niezwłocznie będzie udzielał uczniowi pomocy w trakcie bieżącej pracy z nim na lekcji, informując o tym wychowawcę klasy. W sytuacji, np. gdy konieczne będzie objęcie ucznia pomocą także w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, ustaleń dotyczących udziału ucznia w tych zajęciach będzie dokonywał wychowawca klasy we współpracy z nauczycielem matematyki.

Jeśli uczeń posiada orzeczenie lub opinię, to planując dla niego pomoc należy uwzględnić zawarte w nich zalecenia.

O potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się jego rodziców.

Natomiast o ustalonych dla niego formach i okresie udzielania tej pomocy, a także wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane, rodzice ucznia lub pełnoletni uczeń informowani są pisemnie.

Dyrektor ustala wymiar godzin poszczególnych form udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, biorąc pod uwagę bardzo ograniczoną ilość godzin, które może przeznaczyć na ich realizację.

Będą to przede wszystkim:

- godziny przeznaczone w arkuszu organizacji na zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- godziny do dyspozycji dyrektora (popularnie zwane „godzinami karcianymi”).

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne czy socjoterapeutyczne, będzie można organizować głównie w ramach „godzin karcianych”, wykorzystując (w dosłownym znaczeniu tego słowa) pracujących już w szkole nauczycieli posiadających dodatkowe uprawnienia (np. polonista – logopeda, pedagog szkolny –terapeuta itd.).

Dokumentowanie udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści, udzielający uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą dokumentację zgodną z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu MENiS z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

Dokumentacja ta, to dziennik zajęć, w którym odnotowuje się obecność uczniów na zajęciach i do którego wpisuje się:

- nazwiska i imiona uczniów w porządku alfabetycznym;
- indywidualny program pracy z uczniem, a w przypadku zajęć grupowych - program pracy grupy;
- tematy przeprowadzonych zajęć;
- ocenę postępów ucznia w odniesieniu do prowadzonych zajęć;
- wnioski dotyczące dalszej pracy.

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY (IPET)

Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi posiadającemu **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**, w tym ustalanie: form udzielania pomocy, okresu ich udzielania, wymiaru godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, **jest zadaniem zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem**. Ustalenia te są uwzględniane w opracowanym dla niego **indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym**.

Opracowuje go zespół po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.

Zespół nie rzadziej niż raz w roku szkolnym dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności udzielanej mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu.

IPET powinien zawierać następujące elementy:

- metryczkę z danymi dziecka: imię i nazwisko, rok urodzenia, nazwa placówki, etap edukacyjny, klasa, rok szkolny, numer orzeczenia, data jego wydania;
- rozpoznanie wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego; opracowane wyniki rozpoznania z wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania: mocne, słabe strony, trudności i ich przyczyny;
- opis grupy szkolnej, do której uczęszcza dziecko;
- tygodniowy rozkład zajęć;
- zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
- rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym w przypadku:
  - ucznia niepełnosprawnego – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym;
  - ucznia niedostosowanego społecznie - zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym;
  - ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
- formy i metody pracy z uczniem;
- ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;
- działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami uczniów.

SPECJALIŚCI

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą udzielać uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści. Termin "specjaliści", używany w rozporządzeniu, odnosi się w szczególności do zatrudnionych w szkole: psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych i terapeutów pedagogicznych. Ich określone przez ustawodawcę zadania, to:

Pedagog, psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole, w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Doradca zawodowy:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
- współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno--zawodowego;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole dyrektor wyznacza nauczyciela planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Terapeuta pedagogiczny:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

INNE USTALENIA:

- wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym;
- uczniów, którym stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły obejmuje się indywidualnym nauczaniem.

Indywidualne nauczanie organizuje dyrektor szkoły na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) i na podstawie orzeczenia wydanego przez zespół orzekający w publicznej poradni psychologiczno –pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Dyrektor organizuje indywidualne nauczanie w sposób zapewniający wykonanie określonych w orzeczeniu zaleceń dotyczących warunków realizacji potrzeb edukacyjnych ucznia oraz form pomocy psychologiczno –pedagogicznej.

Zajęcia indywidualnego nauczania prowadzą nauczyciela poszczególnych przedmiotów.

W uzasadnionych przypadkach dyrektor może powierzyć prowadzenie nauczania indywidualnego nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole. W indywidualnym nauczaniu realizuje się treści wynikające z podstawy kształcenia ogólnego oraz obowiązkowe zajęcia edukacyjne, wynikające z ramowego planu nauczania danej klasy, dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia. Na wniosek nauczyciela prowadzącego zajęcia indywidualnego nauczania, dyrektor może zezwolić na odstępnie od realizacji niektórych treści wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego, stosownie do możliwości psychofizycznych ucznia oraz warunków, w których zajęcia są realizowane. Na podstawie orzeczenia, dyrektor szkoły ustala zakres, miejsce i czas prowadzenia zajęć indywidualnego nauczania oraz formy i zakres pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Uczniom objętym indywidualnym nauczaniem, których stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, w celu ich integracji ze środowiskiem i zapewnienia im pełnego osobowego rozwoju, dyrektor szkoły w miarę posiadanych możliwości, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz aktualny stan zdrowia, organizuje różne formy uczestniczenia w życiu szkoły.